

Sedam frekvencija

1. Bol će jednom proći

Doktor je duboko zagledan u moj bolesnički list. Ovo je dan u kojem se izlazi sa intenzivne njege.

Dobra je, nije loša, rekao je.

Nizak je kao moj ujak Zvonko, ima metar i po. Jako je širok u ramenima. Ima velike šake, žene kažu da dijete odmah ispadne čim on stavi ruku unutra. On je iz Azije. Šef ginekologinje i akušerstva. Bog i batina. Inspekcija rada. Kada on dolazi u vizitu izgledamo kao nasilu servirana hrana. Savršeni prikaz majčinstva u porodilištima.

Skroz se otvoriš, tako jedna kaže. Ma dva su prsta dovoljna da gurne, vjeruj mi, ne pomaknula se da Bog da, ako nije tako.

Nek makne te ruke od mene, životinja jedna. Životinja!

Mrzim ga.

Govore moje cimerke, dok ljuljuškamo našu djecu.

Bog te pogledao pa te on nije odradio, pa si morala na sekciju, rekla mi jedna.

Nek smo se uredno raspolovile na dva dijela.

Da li želite bebu noćas uz sebe? Upitala me sestra držeći moj smotuljak koji vrišti.

Ne, želim da se odmorim. Pokušavam savladati bol od reza, bol od nadošlih grudi. Bol je savitljiva, ali čvrsta imenica. Stavljam slušalice i palim prvu radio stanicu.

Ljeto je pred nama. Kuda putujemo? Poslušajte ovu jedinstvenu ponudu: Maldivi. (april-septembar), već od 1340 eura. U cijenu uključeno: avio karta, hotel s 4 zvjezdice, pansion, transfer. Požurite s rezervacijom.

Idem sama, pomislim. Ne treba mi muž koji me ostavio pred porod. Ne postoji nijedan muškarac, ljubavnik koji bi išao sa mnom. Povest ću svoju djevojčicu, svoju ljubav. Bol će jednom proći.

2. **Volim ovaj autobus, ovaj radio**

Ja se zovem Nihad. Demobilisani sam borac. Otac troje djece. Do skoro sam preživljavao tako što sam sjekao debla u šumi. Ima pola godine kako radim u rudniku. Mrzim svoj posao, svoj život. Pod zemljom teško dišem. Ne želim da umrem u nekoj jami. Bojim se da ću se od straha ugušiti. Smrt me nije pokosila na ratištu, ali jeste kada su upitali moju najmlađu curicu zašto ti je otac u zatvoru.

Tata, jesi li ti ubica, upitala me nakon toga.

Jedino me čini sretnim putovanje do posla. Putujem nekih četrdesetak minuta. Sjedim na zadnjem sjedištu i slušam radio. Slušamo ujutro stare narodne pjesme i sevdalinke. Najviše me pogodi ona *Za zemlju sam život dao*. Tad se okrenem prema prozoru i sakrijem suzu. Tad me najviše zaboli. Stisnem sendvič i ponovo se rodim kroz te suze. Ne mogu vam to objasniti. Kada se vraćamo kući drugi je šofer, neki mrgud koji nam nikad ne pali radio stanice. Ipak, volim ovaj autobus, ovaj radio.

3. **Nisam trebao biti ovo što sam**

Jutros je umrla djevojčica za koju sam bio posebno vezan. Znam, nije u redu da se doktor onkolog veže za pacijente. Toliko dugotrajnih umiranja. Treba imati želudac za to. Prostor u kojem radim miriše na roditelje koji se guše, djecu koja preživljavaju sve najgore od ovog gadnog svijeta. Čini mi se kako starim da mi sve ovo teže pada. Ta me djevojčica podsjetila na moju sestru. Umrla je od leukemije kada je imala sedam godina. Imao sam dvanaest. I bio potpuno nemoćan da je spasim, kao što sam bio nemoćan da spasim ovu djevojčicu. Imale su iste oči i kao da su vjerovale da će moje terapije moći da ih spase. Njihovim nevinim očima nisam mogao reći da ne mogu. Lagao sam, nikad im nisam pričao o smrti.

Grieh je ne prigrliti smrt kroz razgovor o njoj. Uprkos što sam uspio postati doktor i pokušati spasiti djecu od ovih teških bolesti, baš ovu djevojčicu – nisam.

Boli me previše, i nekada ne znam kako da preživim noć osim ako zavaljen u fotelji ne zaspim slušajući radio drame. Čini mi se da su ti likovi jednako nesretni kao i ja.

4. Propuh

Jutros sam mislila da će doći. Čak sam mislila da je neko ušao, ali sam shvatila da je to bio samo propuh.

Mama, skloni se od propuha. Boljet će te glava, tako mi kaže moja kćer iz Beča.

Boli me srce, kažem sebi, a nikada njoj.

Blago tebi, djeca su ti vani, šalju ti pare, imaš sve, tako kažu komšije, kada idem po penziju u grad ili u banku po pare koje mi pošalju.

Sav novac odlažem u limenu kutiju od njemačkih kolačića. Imam dvije. U jednoj držim uspomenu od svoje djece, u drugoj sve što mi dolazi do njih. Imam ih četvero. Svi su vani u bijelom svijetu. Muž mi je preselio prije deset godina. Samo je zaspao i nije se probudio. Ja se bojim zaspati. Bojim se da će mi neko od njih doći, a da me neće biti. Po cijeli dan slušam radio. Sve slušam, od politike, ko je kada započeo rat – ponekad sama jebem mater nekom političaru za svu ovu situaciju; slušam i vremenske prognoze, iako mi sasvim nije bitno da li kiša pada, snijeg ili da li će nas sunce spržiti ovo ljeto. Iskreno, jedino ne bih voljela umrijeti zimi, čini mi se da bi mi u grobu bilo hladno, kao i u ovoj kući. Slušam ponekad i dječije emisije. Baš se obradujem dječijim glasovima. Sve me to podsjeti na moju djecu. Sada ljude.

Mama, to je samo propuh. Rekla mi je i ovo jutro.

Čuvaj se, mama, propuha, dodala je.

U pozadini, na radiju najavljivali su ledene zime.

5. Majkl Daglas i Ketrin Zeta Džons

Moj muž me bije. To više nije tajna. Tajna je kada pokušam odgonetnuti zašto. Trudim se koliko god mogu da budem dobra supruga, majka. To svi znaju, ali šute. Niko me ne žali.

Da je sva svoja, otišla bi od njega, neki tako kažu.

Nije ni ona ništa bolja od njega, dok je sa njim.

Prošlu noć me udario šoljom od čaja u oko. Ujutro sam išla u šumu da nabere borovnica da ih mogu prodati i kupiti djeci pribor za školu. Rekla sam ženama da sam čistila rernu od šporeta, da mi je upala kapljica tekućine u oko. Stavila sam gazu. Sramota me svih žena koje su uredno sakrile svoje rane. Sa njima se družim samo dok ne dođemo na lokaciju. Ustajemo jako rano, popnemo se na brda prije sunca.

Onda odlutam koliko god mogu. Izvadim iz ruksaka mali tranzistor, zapalim cigaru, odložim kante od biljnog mrsa kraj nogu i pokušam uhvatiti neku radio stanicu. Tranzistor je uspomena od moje majke i jedini dašak radosti u mome životu.

Majkl Daglas i Ketrin Zeta Džons zajedno su prebrodili njegov rak jezika i njen bipolarni poremećaj.

'S godinama sam naučio samo, znate, poštovati i cijeniti. A dio toga je i starenje jer vam je preostalo ograničeno vrijeme i možete to učiniti najbolje što možete', rekao je.

6. Ista frekvencija

Kada profesor pita na času ko zna, obuzme me strah od javljanja. Ima već mjesec dana kako aktivno ne sudjelujem u nastavi. Mami su rekli da sam popustio. Ona misli da sam zaljubljen. I jesam zaljubljen. Ona je malo više od prosječne djevojke ove škole. Čini mi se da najviše nalikuje na likuše koje zavode glavne književne junake, poput Beatriče ili Laure. Zove se Selma, ima osmijeh sačinjen od zvijezda. Prošli put sam dobio po nosu u školskom toaletu jer sam se na času prije toga, javljao na skoro svako pitanje. Jedan me udario u glavu, drugi je vikao *jebes li ti išta*. Treći je rekao da sam štreber, mlakonja.

Šta ti je bilo, upitala me mama kad sam se vratio iz škole.

Opet Selma ne haje?

Ma ne, samo loš dan. Odgovorio sam.

Tu noć mi se Selma prvi put javila.

Ćao. Samo da ti kažem da su postavili neki video i da ga šeruju. Ti si u wc-u i oni te tuku. Uz tebe sam. Možemo slušati zajedno neku muziku. Stavi slušalice i pusti ovu frekvenciju. Ima dobrog eks Ju roka. Znam da to voliš. Evo, ja idem slušati. Mislim na tebe.

7. Ponio sam radio

Ima već mjesec dana kako živim sam u maloj planinskoj kućici. Moj jedini kontakt je poštar koji mi donosi knjige. Kada njega vidim, čujem kako zvuči moj glas pušten iznutra.

Žena mi je rekla, ko bi još normalan napustio trosobni sarajevski stan, ostavio telefon i uputio se na planinu.

Pa ja! Ja sam pisac. Imam status slobodnog umjetnika. Da sam kojim slučajem u nekoj drugoj zemlji, a ne Bosni, bio bih prava senzacija pišući svaki dan po jednu pjesmu u vukojebini.

Možeš da napišeš svaki dan po jednu pjesmu? Bez ljudi, bez grada, bez kontakata, bez tv-a?

*Otkrio sam da su **krstice** interesantnije od ljudi. U mojoj bašti imaju dvije, Lola i Saška. Svaki dan će mi jedna od njih ispričati priču. A, tek sve ostalo...*

A, šta ćeš ako se zaželiš svijeta? Upitala me dok sam zatvarao vrata.

Ponio sam, ženo, radio. Radiooo